

ného. Stiebrovo rozdělení má i tu výhodu, že se jím sleduje linie společných ideí v ústavních právech středoevropských, což zvláště vyniká tehdy, když jeho autor přestupuje meze roku 1918 a postihuje i vývoj poválečný. Je to sice pro nás známá skutečnost, že S. vždy upíná historii práva k systému platného práva, jak jsme toho byli svědky v jeho přednáškách o německém právu, ale nelze upříti, že toto navázání, které má i propedeutický význam, je tím důležitější, že mladá generace právnická už potřebuje — jak bych to označil — historie popřevratové. To je další rozdíl proti knize Kadlcově, která samozřejmě nemohla tuto dobu obsáhnouti, ale nepochybně rozdíl velmi dobrý. S. vlastně historickými výklady se zabývá v prvním díle své práce, v nichž oddělil historický vývoj států středoevropských předpřevratových od popřevratových. Hlavním pak zásadám právním je věnován díl druhý (Státní moc), kde jednak se podává výklad o monarchii absolutní, stavovské a konstituční a o demokracii, a jednak o poddaných. Zde je právě nejlépe viděti důsledky třídění věcného. Na mnoha místech pak se tu setkáváme s výkladem o vzniku velmi důležitých institutů právních (srov. na př. výklad o velezradě v trest. zákoníku rakousk. str. 83), což je nesporně velmi vítáno pro pojetí platného práva. Kdežto Kadlec dále pak opomíjel zejména otázky vývoje agrárního práva i počátky nových směrů hospodářských, aby mohl se plně věnovati státnímu zřízení, S. podává několikrát základy historie hospodářské (srov. na př. jeho výklady o agrár. zřízení a o počátcích průmyslové výroby).

Určení knihy posluchačům vynutilo si leckde stručnost. Než nebezpečí nesrozumitelnosti, které je tu vždy, má-li se nějaký výklad podati zhuštěně, je vyváženo narativním slohem autorovým, kterým i explikaci těžkých právních institutů zpřijemňuje studentům prvního a druhého ročníku, jimž přece ještě nepřešly základní obecné pojmy tak do krve a kostí, jako se to dá předpokládat u posluchačů po první státnici. A tak po vydání tohoto prvního dílu veřejného práva a zároveň rozšířeném letošním vydání i soukromého práva (viz Všehrd XII., str. 176), očekáváme pokračování práce Stiebrovy. Ča.

Otto Peterka: Zur Rechtsgeschichte des Prager Buchdrucks. — Marburg in Hessen, 1931, Elwert. Zvl. neprodejný otisk z Heymannových Arbeiten zum Handels-, Gewerbe- u. Landwirtschaftsrecht: čís. 62: Beiträge z. Wirtschaftsrecht, st. 414—444 in 8. — Zaznamenáváme zajímavou studii o autorském právu v Čechách, v níž autor zaujal řadu nových hledisek a kde hlavně reviduje dřívější názory na podkladě nových studií archivních. Poněvadž o počátcích a vývoji autorského práva u nás nemáme dosud soustavnější studie než Kadlcovy (1893), je nutno tím spíše práci Peterkovu vítati. Ča.

PhDr. Zdeněk Kristen: Soud dvorský a jeho knihy za krále Ladislava. — Praha, 1931, filosof. fakulta, str. VI—79 in 8. »Práce z vědec. ústavů« sv. 39. Kč 15.— — Kristenova práce vyšla sice teprve roku letošního, ale vznikem se datuje již z r. 1923 a byla vytištěna r. 1927. Proto nepřihlíží k novému vydání Friedrichových desk dvorských (první kniha půhonná, srov. Všehrd, XI., str. 206) a hlavně k jeho úvodu tamtéž. Právě však proto, že se zabývá obdobím jednak dosti opomíjeným a jednak také zajímavým, poněvadž za doby Ladislavovy byly učiněny pokusy o nápravu v dvorském soudě, je i se stanoviska právnického velmi zajímavá. V úvodě především se podává stručný nástin vývoje soudu dvorského až do krále Ladislava Pohrobka a na to následuje vylíčení vývoje za jeho doby, spolu s exkursem o královském prokurátorovi, v němž K. značně doplňuje a opravuje hlavně vývody Demelovy. Pak se věnuje autor stavu soudu dvorského a desk dvorských, načež diplomatickou metodou rozbírá písemnosti dvorského soudu. Nejprve si všímá příručních knih, pak knih soudnictví nesporného (pře odúmrtí), pak sporného (pře půhonné) a v VII. kap. ještě jednání o změnách majetkových, což by ovšem systematicky patřilo před kapitolu předešlou. Závěrem se podává přehled jiných manských soudů v Čechách.